บทที่ 4
ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้และพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืชกับภาวะสุขภาพของผู้รับจ้างฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืชในนาข้าว จังหวัดชัยนาท นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ปัจจัยการรับรู้

ตอนที่ 3 ปัจจัยกระตุ้นการปฏิบัติ

ตอนที่ 4 พฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช

ตอนที่ 5 พฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืช

ตอนที่ 6 ภาวะสุขภาพของผู้รับจ้างฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช

ตอนที่ 7 ความสัมพันธ์และอำนาจในการทำนายของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการรับรู้ ปัจจัยกระตุ้นปฏิบัติกับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช

ตอนที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช และพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืชกับภาวะสุขภาพ

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการรายงาน

M	เท่ากับ	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (mean)
SD	เท่ากับ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
MR	เท่ากับ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R square	เท่ากับ	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ
B	เท่ากับ	ค่าประมาณของสัมประสิทธิ์การถดถอย
SE B	เท่ากับ	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ถดถอย
BETA	เท่ากับ	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่แปลงเป็นค่ามาตรฐาน
t	เท่ากับ	ค่าสถิติที
p	เท่ากับ	ค่าความคาดเคลื่อน

ผลการวิจัยมีดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ ประสบการณ์เจ็บป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช วิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ รายละเอียดดังตารางที่ 7 – 8

ตารางที่ 7 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้รับจ้างฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ และประสบการณ์เจ็บป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช (N = 344)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อายุ		
1.1 น้อยกว่า 20 ปี	7	2.00
1.2 21 – 30 ปี	39	11.30
1.3 31 – 40 ปี	131	38.10
1.4 41 – 50 ปี	122	35.50
1.5 มากกว่า 50 ปี	45	13.10
(M = 40.17 ปี SD = 8.82 ปี)		
2. ระดับการศึกษา		
2.1 ไม่ได้รับการศึกษา	7	2.03
2.2 ประถมศึกษา	291	85.53
2.3 มัธยมศึกษาระดับต้น/ปวช.	38	11.04
2.4 เท่ากับหรือสูงกว่ามัธยมศึกษาปลาย/ปวส.	8	2.30
(M = 5.35 ปี SD = 2.09 ปี)		

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน		
3.1 น้อยกว่า 1,000 บาท	100	29.10
3.2 1,001 – 2,000 บาท	130	38.80
3.3 2,001 – 3,000 บาท	88	26.60
3.4 มากกว่า 3,000 บาท	26	7.60
(M = 2,044.62 บาท SD = 1,268 บาท)		
4. ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ		
4.1 1 – 5 ปี	159	46.20
4.2 6 – 10 ปี	101	29.40
4.3 11 – 15 ปี	55	16.00
4.4 16 – 20 ปี	20	6.80
4.5 21 – 25 ปี	9	2.60
(M = 7.8 ปี SD = 5.46 ปี)		
5. ประสบการณ์เจ็บป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช		
3.5 ไม่มี	199	57.80
3.6 มี	144	41.90

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 344 คน มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.10 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.50 จบการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 85.53 รายได้ของครอบครัวอยู่ในระหว่าง 1,001 – 2,000 บาท มากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 38.80 รองลงมาคือ ระหว่าง 1 – 1,000 บาท คิดเป็น ร้อยละ 29.10 มีระยะเวลาในการประกอบอาชีพระหว่าง 1 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.20 รองลงมาคือ ระหว่าง 6 – 10 ปี คิดเป็น ร้อยละ 29.40 และมีประสบการณ์ เจ็บป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช จำนวน 144 คน คิดเป็น ร้อยละ 41.90

ตารางที่ 8 จำนวน และร้อยละของผู้รับจ้างฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช จำแนกตามอาการเจ็บป่วยทางกายจากพิษสารกำจัดศัตรูพืชตามประสบการณ์ (หนึ่งคนตอบได้มากกว่า 1 อาการ) (N = 344)

อาการเจ็บป่วยทางกาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ระบบต่อมมีท่อ		
เหงื่อออกมากกว่าปกติ	21	15.40
น้ำลายมาก	10	6.90
น้ำตาไหล	10	6.90
2. ระบบทางเดินอาหาร		
คลื่นไส้อาเจียน	83	57.60
ท้องเสีย	22	15.30
ปวดท้อง	14	9.70
3. ระบบทางเดินหายใจ		
แน่นหน้าอก	25	17.40
หายใจลำบาก	22	15.30
ไอ	13	9.00
มีน้ำมูก	12	8.30
หอบ	8	5.60
4. ระบบการมองเห็น		
ตาพร่ามัว	31	21.50
ปวดตา	14	9.70
5. ระบบหัวใจและหลอดเลือด		
ความดันโลหิตสูง	6	4.20
ความดันโลหิตต่ำ	5	3.50
6. ระบบทางเดินปัสสาวะ		
จำนวนปัสสาวะมากกว่าปกติ	9	6.30
ปัสสาวะบ่อย	8	5.60
7. ระบบผิวหนัง		
ผื่นแดงคัน	27	18.80

ตารางที่ 8 (ต่อ)

อาการเจ็บป่วยทางกาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
8. ระบบประสาท		
มึนงง	73	50.70
อ่อนเพลีย	60	41.70
หน้ามืด	58	40.30
ปวดศีรษะ	53	36.80
แขนขาไม่มีแรง	17	11.80
กล้ามเนื้อกระตุก	8	5.60
เฉื่อยชา	8	5.60
อารมณ์ซึมเศร้า	8	5.60

จากตารางที่ 8 กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์เจ็บป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช พบว่า ส่วนใหญ่มีอาการเกี่ยวกับระบบทางเดินอาหาร ได้แก่ คลื่นไส้อาเจียน ท้องเสีย และปวดท้อง คิดเป็นร้อยละ 57.60 15.30 และ 9.70 ตามลำดับ รองลงมาเป็นอาการเกี่ยวกับระบบประสาท ได้แก่ มึนงง อาการอ่อนเพลีย หน้ามืด ปวดศีรษะ แขนขาไม่มีแรง และกล้ามเนื้อกระตุก คิดเป็นร้อยละ 50.70 41.70 40.30 36.80 11.80 และ 5.60 ตามลำดับ อาการเกี่ยวกับระบบการมองเห็น ได้แก่ ตาพร่ามัว และปวดตา คิดเป็นร้อยละ 21.50 และ 9.70 ตามลำดับ อาการเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ ได้แก่ แน่นหน้าอก หายใจลำบาก ไอ และมีน้ำมูก คิดเป็นร้อยละ 17.40 15.30 9.00 และ 9.50 ตามลำดับ อาการเกี่ยวกับระบบผิวหนัง ได้แก่ ผื่นแดงคัน คิดเป็นร้อยละ 18.80 อาการเกี่ยวกับระบบต่อมมีท่อ ได้แก่ เหงื่อออกมากกว่าปกติ น้ำลายมาก และน้ำตาไหล คิดเป็นร้อยละ 15.40 6.90 และ 6.90 ตามลำดับ และอาการเกี่ยวกับระบบทางเดินปัสสาวะ ได้แก่ จำนวนปัสสาวะมากกว่าปกติ และปัสสาวะบ่อย คิดเป็นร้อยละ 6.30 และ 5.60 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ปัจจัยการรับรู้

1. การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการได้รับพิษสารกำจัดศัตรูพืช วิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ จำแนกตามการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการได้รับพิษสารกำจัดศัตรูพืชของผู้รับจ้างฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช (N = 344)

การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการได้รับพิษสารกำจัดศัตรูพืช	*M*	*SD*	ระดับการรับรู้
รับรู้ว่าจะมีโอกาสเสี่ยงต่อการได้รับพิษสารกำจัดศัตรูพืชเมื่อมีพฤติกรรมต่อไปนี้			
1. ใช้ปากเป่าหัวฉีดเมื่อมีการอุดตัน	2.13	1.21	ปานกลาง
2. ไม่ตรวจเช็คเครื่องพ่นก่อนฉีดสาร	1.57	1.04	ปานกลาง
3. ดื่มน้ำขณะฉีดพ่น	1.96	1.05	ปานกลาง
4. สูบบุหรี่ขณะฉีดพ่น	1.92	1.19	ปานกลาง
5. ยืนอยู่เหนือลมขณะฉีดพ่น	1.56	1.07	ปานกลาง
6. ไม่ใช้ผ้าปิดปาก และจมูกขณะฉีดพ่น	2.19	1.10	ปานกลาง
7. สารกำจัดศัตรูพืชหกเปื้อนบริเวณหลังขณะฉีดพ่น	2.06	0.95	ปานกลาง
8. ใส่เสื้อแขนสั้น กางเกงขาสั้นขณะฉีดพ่น	1.99	1.17	ปานกลาง
9. ฉีดพ่นในสภาพอากาศที่ร้อนจัด	2.02	1.11	ปานกลาง
10. ไม่อาบน้ำทันทีหลังฉีดพ่น	1.99	1.18	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	1.94	0.77	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่า ระดับการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการได้รับพิษสารกำจัดศัตรูพืช โดยรวมมีการรับรู้ปานกลาง ในพฤติกรรมรายข้อพบว่า มีระดับการรับรู้ปานกลางทุกข้อ

2. การรับรู้ความรุนแรงจากการได้รับพิษสารกำจัดศัตรูพืช วิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายละเอียดดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ จำแนกตามการรับรู้ความรุนแรงจากการได้รับพิษสารกำจัดศัตรูพืชของผู้รับจ้างฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช (N = 344)

การรับรู้ความรุนแรง	ผลต่อสุขภาพ			ผลต่อครอบครัว			ผลต่อเศรษฐกิจ		
	M	*SD*	ระดับ	*M*	*SD*	ระดับ	*M*	*SD*	ระดับ
1. ตาพร่ามัว	2.12	0.95	ปานกลาง	1.76	0.97	ปานกลาง	1.71	1.03	ปานกลาง
2. เบื่ออาหาร	1.73	1.01	ปานกลาง	1.33	0.99	น้อย	1.19	1.01	น้อย
3. แน่นหน้าอก	2.04	1.03	ปานกลาง	1.71	0.98	ปานกลาง	1.59	1.01	ปานกลาง
4. ความดันโลหิตสูง	1.94	1.07	ปานกลาง	1.59	1.00	ปานกลาง	1.51	1.01	ปานกลาง
5. ปัสสาวะบ่อยครั้ง	1.55	1.02	ปานกลาง	1.16	0.99	น้อย	1.04	1.01	น้อย
6. แขนขาไม่มีแรง	2.17	1.01	ปานกลาง	1.81	1.03	ปานกลาง	1.67	1.08	ปานกลาง
7. ชัก	2.12	1.14	ปานกลาง	1.96	1.12	ปานกลาง	1.80	1.16	ปานกลาง
8. อัมพาต	2.18	1.16	ปานกลาง	2.05	1.15	ปานกลาง	1.99	1.19	ปานกลาง
9. อารมณ์ซึมเศร้า	1.56	1.07	ปานกลาง	1.40	1.03	น้อย	1.22	1.10	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	1.94	0.83	ปานกลาง	1.64	0.79	ปานกลาง	1.52	0.84	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม = 1.70	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.76			มีระดับการรับรู้ปานกลาง					

จากตารางที่ 10 พบว่า ค่าเฉลี่ยของการรับรู้ความรุนแรงจากการได้รับพิษสารกำจัดศัตรูพืชโดยรวมของกลุ่มตัวอย่าง มีระดับการรับรู้ปานกลาง

การรับรู้ความรุนแรงจากการได้รับพิษสารกำจัดศัตรูพืชที่มีผลต่อสุขภาพโดยรวม พบว่า มีระดับการรับรู้ปานกลาง ในรายข้อพบว่ามีระดับการรับรู้ว่าอาการทุกอาการมีผลต่อสุขภาพปานกลาง

การรับรู้ความรุนแรงจากการได้รับพิษสารกำจัดศัตรูพืชที่มีผลต่อครอบครัวโดยรวม พบว่า มีระดับการรับรู้ปานกลาง ในรายข้อ พบว่า การรับรู้ความรุนแรงของอาการที่มีผลต่อครอบครัวในระดับปานกลาง ได้แก่ ตาพร่ามัว แน่นหน้าอก ความดันโลหิตสูง แขนขาไม่มีแรง ชัก อัมพาต และอารมณ์ซึมเศร้า การรับรู้ความรุนแรงของอาการที่มีผลต่อครอบครัวในระดับน้อย ได้แก่ เบื่ออาหาร ปัสสาวะบ่อยครั้ง อารมณ์ซึมเศร้า

การรับรู้ความรุนแรงจากการได้รับพิษสารกำจัดศัตรูพืชที่มีผลต่อเศรษฐกิจโดยรวม พบว่า มีระดับการรับรู้ปานกลาง ในรายข้อ พบว่า การรับรู้ความรุนแรงของอาการที่มีผลต่อเศรษฐกิจมีระดับการรับรู้ปานกลาง ได้แก่ ตาพร่ามัว แน่นหน้าอก ความดันโลหิตสูง แขนขาไม่มีแรง ชัก

อัมพาต และอารมณ์ซึมเศร้า การรับรู้ความรุนแรงของอาการที่มีผลต่อเศรษฐกิจในระดับน้อย ได้แก่ เบื่ออาหาร ปัสสาวะบ่อยครั้ง อารมณ์ซึมเศร้า

3. การรับรู้ประโยชน์ และอุปสรรคของพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช วิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายละเอียดดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ จำแนกตามการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช (N = 344)

การรับรู้ประโยชน์-อุปสรรค	การรับรู้ประโยชน์			การรับรู้อุปสรรค		
	M	*SD*	ระดับ	*M*	*SD*	ระดับ
1. การใส่เสื้อ กางเกงขายาว ขณะฉีดพ่น	2.40	0.67	ปานกลาง	0.98	0.92	น้อย
2. การไม่สูบบุหรี่ขณะฉีดพ่น	2.34	1.01	ปานกลาง	0.71	0.91	น้อย
3. การสวมถุงมือขณะผสมสารเคมี	2.39	0.86	ปานกลาง	1.31	0.91	น้อย
4. การใช้หน้ากากกรองสารพิษปิดจมูกและปากขณะฉีดพ่น	2.50	0.75	มาก	1.32	0.89	น้อย
5. การหยุดฉีดพ่นทันทีเมื่อลมเปลี่ยนทิศทาง	2.35	0.78	ปานกลาง	1.53	1.03	ปานกลาง
6. การไม่ใช้ปากเป่าหัวฉีดเมื่ออุดตัน	2.42	0.97	ปานกลาง	0.84	0.86	น้อย
7. หยุดฉีดพ่นทันทีเมื่อเสื้อผ้าเปียกสารกำจัดศัตรูพืช	2.18	0.90	ปานกลาง	1.48	1.03	น้อย
8. อาบน้ำทันทีหลังฉีดพ่น	2.65	0.62	มาก	0.49	0.85	ไม่มี
9. สวมใส่รองเท้าบู๊ตขณะฉีดพ่น	2.24	0.89	ปานกลาง	1.60	0.95	ปานกลาง
10. การสวมใส่ชุดป้องกันสำเร็จรูปหรือ "ชุดหมี"ขณะฉีดพ่น	2.47	0.83	ปานกลาง	2.51	0.79	มาก
รวม	2.40	0.53	ปานกลาง	1.27	0.50	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม = 1.12	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.79		ระดับการรับรู้ประโยชน์น้อย			

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้ประโยชน์-อุปสรรคของพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืชน้อย

การรับรู้ประโยชน์ในภาพรวม มีการรับรู้ประโยชน์ปานกลาง ส่วนการรับรู้ประโยชน์ในรายข้อ มีการรับรู้ประโยชน์ในระดับมาก ได้แก่ การใช้หน้ากากกรองสารพิษปิดจมูกและปากขณะฉีดพ่น และอาบน้ำทันทีหลังฉีดพ่น

การรับรู้ประโยชน์ในรายข้อ มีการรับรู้ประโยชน์ในระดับปานกลาง ได้แก่ การไม่สูบบุหรี่ขณะฉีดพ่น การไม่ใช้ปากเป่าหัวฉีดเมื่ออุดตัน การใส่เสื้อ กางเกงขายาวขณะฉีดพ่น การสวมถุงมือขณะผสมสารเคมี การหยุดฉีดพ่นทันทีเมื่อลมเปลี่ยนทิศทาง หยุดฉีดพ่นทันทีเมื่อเสื้อผ้าเปียกสารกำจัดศัตรูพืช สวมใส่รองเท้าบู๊ตขณะฉีด และการสวมใส่ชุดป้องกันสำเร็จรูปหรือ "ชุดหมี" ขณะฉีดพ่น

การรับรู้อุปสรรคในภาพรวม มีการรับรู้อุปสรรค น้อย การรับรู้อุปสรรคในรายข้อมีระดับการรับรู้มาก ได้แก่ การสวมใส่ชุดป้องกันสำเร็จรูปหรือ"ชุดหมี" ขณะฉีดพ่น

การรับรู้อุปสรรคในรายข้อมีระดับการรับรู้อุปสรรคปานกลาง ได้แก่ การหยุดฉีดพ่นทันทีเมื่อลมเปลี่ยนทิศทาง และสวมใส่รองเท้าบู๊ตขณะฉีด

การรับรู้อุปสรรคในรายข้อ มีระดับการรับรู้อุปสรรคน้อย ได้แก่ การใส่เสื้อ กางเกงขายาวขณะฉีดพ่น การไม่สูบบุหรี่ขณะฉีดพ่น การสวมถุงมือขณะผสมสารเคมี การใช้หน้ากากกรองสารพิษปิดจมูกและปากขณะฉีดพ่น การไม่ใช้ปากเป่าหัวฉีดเมื่ออุดตัน หยุดฉีดพ่นทันทีเมื่อเสื้อผ้าเปียกสารกำจัดศัตรูพืช

การรับรู้อุปสรรคในรายข้อ ไม่มีการรับรู้อุปสรรค ได้แก่ อาบน้ำทันทีหลังฉีดพ่น

ตอนที่ 3 ปัจจัยกระตุ้นการปฏิบัติ

ปัจจัยกระตุ้นการปฏิบัติ ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอันตรายจากสารกำจัดศัตรูพืช และการมีบุคคลภายในครอบครัวหรือบุคคลรอบข้างเจ็บป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช วิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 จำนวน และร้อยละของผู้รับจ้างฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช จำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอันตรายจากสารกำจัดศัตรูพืช และการมีสมาชิกภายในครอบครัวหรือคนรอบข้างเจ็บป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช (N = 144)

ปัจจัยกระตุ้นปฏิบัติ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอันตราย		
จากสารกำจัดศัตรูพืช		
1.1 ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร	36	10.50
1.2 1 – 20 ครั้ง	242	70.30
1.3 มากกว่า 20 ครั้ง	66	19.20
2. แหล่งข้อมูลข่าวสาร (ตอบได้มากกว่า 1 แหล่ง)		
2.1 เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	243	79.90
2.2 ญาติ เพื่อนบ้าน	218	71.70
2.3 โทรทัศน์	214	70.40
2.4 วิทยุ	169	55.60
2.5 หอกระจายข่าวหมู่บ้าน	157	51.60
2.6 เจ้าหน้าที่เกษตร	145	47.70
2.7 หนังสือพิมพ์ เอกสาร วารสาร แผ่นพับ	144	47.40
2.8 ร้านค้าจำหน่ายสารกำจัดศัตรูพืช	126	41.40
3. การมีสมาชิกภายในครอบครัวหรือคนรอบข้าง		
เจ็บป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช		
1.4 ไม่มี	209	60.80
1.5 มี	135	39.20

จากตารางที่ 12 ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอันตรายจากสารกำจัดศัตรูพืช จำนวน 308 คน คิดเป็น ร้อยละ 89.50 ได้รับข้อมูลข่าวสารระหว่าง 1 – 20 ครั้งมากที่สุด จำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 70.30 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมากที่สุด จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 79.90 ลำดับรองลงมาได้แก่ ญาติและเพื่อนบ้าน โทรทัศน์ วิทยุ หอกระจายข่าวหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่เกษตร หนังสือพิมพ์ เอกสาร วารสาร แผ่นพับ และ ร้านค้าจำหน่ายสารกำจัดศัตรูพืช คิดเป็นร้อยละ 71.70 70.40 55.60 51.60 47.70 47.40 และ 41.40 ตามลำดับ และพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีสมาชิกภายในครอบครัวหรือคนรอบข้างเจ็บป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 39.20

ตอนที่ 4 พฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช

วิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์พฤติกรรม จากคะแนน 0 – 3 คะแนน โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายละเอียด ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรม จำแนกตามพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช (N = 344)

พฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช	*M*	*SD*	ระดับพฤติกรรม
1. ไม่ใช้ปากเปิดภาชนะที่บรรจุสารกำจัดศัตรูพืช	2.08	1.20	ปานกลาง
2. อ่านฉลากข้างภาชนะบรรจุก่อนใช้สารกำจัดศัตรูพืช	2.65	0.75	สูง
3. ไม่ใช้มือเปล่าคนสารกำจัดศัตรูพืช	2.05	1.30	ปานกลาง
4. ไม่สูบบุหรี่ขณะฉีดพ่นสาร	2.00	1.25	ปานกลาง
5. ใส่เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาวขณะฉีดพ่นสาร	2.86	0.43	สูง
6. ไม่ใช้ปากเป่าหัวฉีดเมื่อมีการอุดตัน	2.15	1.27	ปานกลาง
7. ยืนอยู่เหนือลมขณะฉีดพ่นสาร	2.05	0.93	ปานกลาง
8. ฉีดพ่นในช่วงเวลาเช้าหรือเย็น ที่มีสภาพอากาศไม่ร้อน	2.62	0.66	สูง
9. ใช้ผ้าปิดปาก จมูกขณะฉีดพ่นสาร	2.69	0.70	สูง
10. ขณะฉีดพ่นสารถ้ามีลมแรงจะหยุดทันที รอจนกว่าแรงลมเป็นปกติจึงฉีดพ่นสารต่อ	1.44	1.01	ต่ำ
11. ไม่เทสารที่เหลือลงพื้นดินหรือลำคลอง	1.92	1.22	ปานกลาง
12. หลังฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืชจะรีบอาบน้ำทันที	2.69	0.67	สูง
13. ไม่นำเสื้อ กางเกงที่สวมใส่ขณะฉีดพ่นกองรวมกับเสื้อผ้าคนอื่นในครอบครัว	2.13	1.17	ปานกลาง
14. ใส่รองเท้าหุ้มข้อหรือรองเท้าบู๊ตขณะฉีดพ่น	1.88	1.10	ปานกลาง
15. สวมถุงมือยางในการผสมสารกำจัดศัตรูพืช	1.10	1.15	ต่ำ
16. ใส่แว่นตาป้องกันสารพิษขณะฉีดพ่น	0.50	0.82	ต่ำ
ค่าเฉลี่ยรวม	2.05	0.43	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืชโดยรวมในระดับปานกลาง

พฤติกรรมรายข้อพบว่า มีพฤติกรรมระดับสูง ได้แก่ อ่านฉลากข้างภาชนะบรรจุก่อนใช้สารกำจัดศัตรูพืช ใส่เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาวขณะฉีดพ่นสาร ฉีดพ่นในช่วงเวลาเช้าหรือเย็นที่มีสภาพอากาศไม่ร้อน ใช้ผ้าปิดปาก จมูกขณะฉีดพ่นสาร หลังฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช ท่านรีบอาบน้ำทันที

พฤติกรรมรายข้อระดับปานกลาง ได้แก่ ไม่ใช้ปากเปิดภาชนะที่บรรจุสารกำจัดศัตรูพืช ไม่ใช้มือเปล่าคนสารกำจัดศัตรูพืช ไม่สูบบุหรี่ขณะฉีดพ่นสาร ไม่ใช้ปากเป่าหัวฉีดเมื่อมีการอุดตัน ยืนอยู่เหนือลมขณะฉีดพ่นสาร ไม่เทสารที่เหลือลงพื้นดินหรือลำคลอง ไม่นำเสื้อ กางเกงที่สวมใส่ขณะฉีดพ่นกองรวมกับเสื้อผ้าคนอื่นในครอบครัว ใส่รองเท้าหุ้มข้อหรือรองเท้าบู๊ตขณะฉีดพ่น

พฤติกรรมรายข้อระดับต่ำ ได้แก่ ขณะฉีดพ่นสารถ้ามีลมแรงจะหยุดทันที รอจนกว่าแรงลมเป็นปกติจึงฉีดพ่นสารต่อ สวมถุงมือยางในการผสมสารกำจัดศัตรูพืช ใส่แว่นตาป้องกันสารพิษขณะฉีดพ่น

ตอนที่ 5 พฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืช

พฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืช ได้แก่ ระยะเวลาต่อวันที่ใช้ในการฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช การผสมสารกำจัดศัตรูพืช และปริมาณสารกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ต่อวัน วิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย และร้อยละ รายละเอียดดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้รับจ้างฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช จำแนกตามพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืช (N = 344)

พฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืช	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ระยะเวลาต่อวันที่ใช้ในการฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช		
1.1 เท่ากับหรือน้อยกว่า 1 ชั่วโมง	122	35.50
1.2 1.01 - 2 ชั่วโมง	75	21.80
1.3 2.01 - 3 ชั่วโมง	78	22.70
1.4 มากกว่า 3 ชั่วโมง	69	20.10
(M = 2.00 ชั่วโมง SD = 1.49 ชั่วโมง)		

ตารางที่ 14 (ต่อ)

พฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืช	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. การผสมสารกำจัดศัตรูพืช		
2.1 ไม่ผสม	13	3.80
2.2 ผสม 2 ชนิด	47	14.20
2.3 ผสม 3 ชนิด	122	36.90
2.4 ผสม 4 ชนิด	90	27.80
2.5 ผสมตั้งแต่ 5 ชนิดขึ้นไป	72	21.80
3. ปริมาณสารกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ต่อวัน		
3.1 น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2,000 ซีซี	86	25.00
3.2 2001 – 3,000 ซีซี	100	29.10
3.3 3001 – 4,000 ซีซี	88	25.60
3.4 มากกว่า 4,000 ซีซี	70	20.30
(M = 2,410 ซีซี SD = 1,074 ซีซี)		

จากตารางที่ 14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้เวลาต่อวันในการฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช เท่ากับหรือน้อยกว่า 1 ชั่วโมง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.50 รองลงมาได้แก่ ระหว่าง 2.01-3.00 ชั่วโมง 1.01 – 2.00 ชั่วโมง และมากกว่า 3 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 22.70 21.80 และ 20.10 ตามลำดับ มีค่าเฉลี่ยเวลาที่ใช้ต่อวัน เท่ากับ 2.00 ชั่วโมง

ด้านการผสมสาร พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างนำสารกำจัดศัตรูพืชมาผสมกัน คิดเป็นร้อยละ 96.20 โดยนำสารกำจัดศัตรูพืชมาผสมกัน 3 ชนิด มากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 36.90 ลำดับรองลงมาได้แก่ ผสม 4 ชนิด ผสมตั้งแต่ 5 ชนิดขึ้นไป และผสม 2 ชนิด คิดเป็นร้อยละ 27.80 21.80 และ14.20 ตามลำดับ

ปริมาณสารกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ต่อวัน พบว่าส่วนใหญ่ ใช้จำนวน 2,001 – 3,000 ซีซี มากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 29.10 ลำดับรองลงมา ได้แก่ 3,001 – 4,000 ซีซี น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2,000 ซีซี เท่ากับหรือมากกว่า 4,000 ซีซี คิดเป็น ร้อยละ 25.60 25.00 และ 20.30 ตามลำดับ

มีค่าเฉลี่ยปริมาณที่ใช้สารกำจัดศัตรูพืชใช้ต่อวัน เท่ากับ 2,410 ซีซี

ตอนที่ 6 ภาวะสุขภาพของผู้รับจ้างฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช

ภาวะสุขภาพของผู้รับจ้างฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช ได้แก่ อาการเจ็บป่วยทางกายจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช และระดับเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรสในกระแสเลือด วิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ รายละเอียดดังตารางที่ 15 – 16

ตารางที่ 15 จำนวน และร้อยละของผู้รับจ้างฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช จำแนกตามภาวะสุขภาพ (N = 344)

ภาวะสุขภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อาการเจ็บป่วยทางกายจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช (ภายใน 24 ชั่วโมง หลังการฉีดพ่นครั้งสุดท้าย)		
1.1 ไม่มี	176	51.20
1.2 มี	168	48.80
2. ระดับเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรสในกระแสเลือด		
2.1 ปกติ	7	2.00
2.2 ปลอดภัย	79	23.00
2.3 มีความเสี่ยงเกิดพิษ	181	52.60
2.4 ไม่ปลอดภัย	77	11.40

จากตารางที่ 15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอาการเจ็บทางกายจากพิษสารกำจัดศัตรูพืชที่แสดงออกทางภายใน 24 ชั่วโมงหลังการฉีดพ่นครั้งสุดท้าย คิดเป็นร้อยละ 48.80 ผลการตรวจระดับเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรสในกระแสเลือด พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเสี่ยงเกิดพิษมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.60 ลำดับรองลงมาได้แก่ ปลอดภัย ไม่ปลอดภัยและปกติ คิดเป็น ร้อยละ 23.00 11.40 และ 2 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 จำนวน และร้อยละของผู้รับจ้างฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช จำแนกตามอาการเจ็บป่วยทางกายจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช (หนึ่งคนตอบได้มากกว่า 1 อาการ) (N = 168)

อาการเจ็บป่วยทางกาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ระบบต่อมมีท่อ		
เหงื่อออกมากกว่าปกติ	32	19.00
น้ำลายมาก	23	13.70
น้ำตาไหล	16	9.50
2. ระบบทางเดินอาหาร		
คลื่นไส้อาเจียน	68	40.50
ท้องเสีย	24	14.30
ปวดท้อง	18	10.70
3. ระบบทางเดินหายใจ		
แน่นหน้าอก	36	21.40
ไอ	18	10.70
หายใจลำบาก	18	10.70
มีน้ำมูก	16	9.50
หอบ	8	4.80
4. ระบบการมองเห็น		
ตาพร่ามัว	48	28.60
ปวดตา	32	19.00
5. ระบบหัวใจและหลอดเลือด		
ความดันโลหิตสูง	10	6.00
ความดันโลหิตต่ำ	7	4.20
6. ระบบทางเดินปัสสาวะ		
ปัสสาวะบ่อย	21	12.50
จำนวนปัสสาวะมากกว่าปกติ	8	4.80

ตารางที่ 16 (ต่อ)

อาการเจ็บป่วยทางกาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7. ระบบผิวหนัง		
ผื่นแดงคัน	34	20.20
8. ระบบประสาท		
อ่อนเพลีย	86	51.20
มึนงง	78	46.40
ปวดศีรษะ	72	42.90
หน้ามืด	44	26.20
แขนขาไม่มีแรง	31	18.50
กล้ามเนื้อกระตุก	11	6.50
เฉื่อยชา	6	3.60
อารมณ์ซึมเศร้า	4	2.40

จากตารางที่ 16 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาการเจ็บป่วยทางกายจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช พบว่า ส่วนใหญ่มีอาการเกี่ยวกับระบบประสาท ได้แก่ อาการอ่อนเพลีย มึนงง ปวดศีรษะ หน้ามืด แขนขาไม่มีแรง กล้ามเนื้อกระตุก เฉื่อยชาและอารมณ์ซึมเศร้า คิดเป็นร้อยละ 51.20 46.40 42.90 26.20 18.50 6.50 3.60 และ 2.40 ตามลำดับ รองลงมา มีอาการเกี่ยวกับระบบทางเดินอาหาร อาการที่พบ ได้แก่ คลื่นไส้อาเจียน ท้องเสีย และปวดท้อง คิดเป็น ร้อยละ 40.50 14.30 และ 10.70 ตามลำดับ อาการเกี่ยวกับระบบการมองเห็น ได้แก่ ตาพร่ามัว ปวดตา คิดเป็นร้อยละ 28.60 และ 19 ตามลำดับ อาการเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ ได้แก่ แน่นหน้าอก หายใจลำบาก ไอ และมีน้ำมูก คิดเป็นร้อยละ 21.40 10.70 10.70 และ 9.50 ตามลำดับ อาการเกี่ยวกับระบบผิวหนัง ได้แก่ ผื่นแดงคัน คิดเป็นร้อยละ 20.20 อาการเกี่ยวกับระบบทางเดินปัสสาวะ ได้แก่ ปัสสาวะบ่อย จำนวนปัสสาวะมากกว่าปกติ คิดเป็นร้อยละ 12.50 และ 4.80 ตามลำดับ และ อาการเกี่ยวกับระบบต่อมมีท่อ ได้แก่ เหงื่อออกมากกว่าปกติ น้ำลายมาก และน้ำตาไหล คิดเป็นร้อยละ 19 13.70 และ 9.50 ตามลำดับ

ตอนที่ 7 การหาความสัมพันธ์และอำนาจในการทำนายของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการรับรู้ ปัจจัยกระตุ้นปฏิบัติ กับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช

ในการศึกษาวิเคราะห์ถดถอยพหุเพื่อเลือกตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทำนายพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช ได้นำตัวแปรอิสระมาทดสอบความสัมพันธ์สาเหตุร่วมเชิงเส้น (multicollinearity) โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบง่ายหลายทาง (correlation matrix) พบว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ภายในกันเองในระดับต่ำเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีตัวแปรคู่ไหนที่มีความสัมพันธ์กันเองมากกว่า 0.75 จึงทำให้ตัวแปรอิสระส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์กันเอง ตัวแปรที่เข้าทำนาย ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว ระยะเวลาประกอบอาชีพ ประสบการณ์เจ็บป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการได้รับพิษสารกำจัดศัตรูพืช การรับรู้ความรุนแรงจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช การรับรู้ประโยชน์-อุปสรรคการปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพิษสารกำจัดศัตรูพืช สมาชิกในครอบครัวหรือบุคคลรอบข้างเจ็บป่วยจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช วิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression) ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวทำนายกับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช (BEH)

ตัวแปร	*B*	*SE B*	BETA	*t*	*p*
ขั้นที่ 1 (MR = .405, R Square = .164, Adjusted R Square = .162 , Standard Error = .396)					
1. การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรค (PBB)	0.22	0.02	0.40	8.18	< .001
ค่าคงที่	1.80	0.03	-	48.76	< .001
ขั้นที่ 2 (MR = .435, R Square = .189, Adjusted R Square = .185, Standard Error = .390)					
1. การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรค (PBB)	0.22	0.02	0.40	8.25	< .001
2. การรับรู้ความรุนแรง (SEV)	8.93	0.02	0.15	3.25	.001
ค่าคงที่	1.65	0.05	-	28.02	< .001

จากตารางที่ 17 การวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression) เพื่อหาปัจจัยที่สามารถอธิบายพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช พบว่า ปัจจัยทำนายตัวแรก คือ การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย = .164 ซึ่งสามารถอธิบายพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืชได้ ร้อยละ 16.40 และมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) ซึ่งได้สมการถดถอยดังนี้

BEH = 1.80 + 0.22 (PBB)

ปัจจัยทำนายในขั้นที่ 2 คือ การรับรู้ความรุนแรงจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช มีค่าสัมประสิทธิ์ การทำนายเพิ่มขึ้นอีก 0.025 ทำให้สามารถอธิบายพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 18.90 และมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) ซึ่งได้สมการถดถอยดังนี้

BEH = 1.65 + 0.22 (PBB) + 8.93 (SEV)

เมื่อ BEH = พฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช
PBB = การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช
SEV = การรับรู้ความรุนแรงจากพิษสารกำจัดศัตรูพืช

ตอนที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืชและพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืชกับภาวะสุขภาพ

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืชและพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืช กับสภาวะสุขภาพ โดยใช้การทดสอบไคสแคว์ (chi-square test) โดยแบ่งกลุ่มตัวแปรดังนี้

พฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืชโดยรวมและรายข้อเป็น 2 ระดับ ได้แก่ พฤติกรรมการป้องกันระดับสูง หมายถึง ปฏิบัติบ่อยครั้งรวมกับปฏิบัติทุกครั้ง และพฤติกรรม การป้องกันระดับต่ำ หมายถึงไม่ปฏิบัติรวมกับปฏิบัติบางครั้ง

ระยะเวลาในการใช้สารกำจัดศัตรูพืช จัดเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระยะเวลาน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 ชั่วโมงต่อวัน และ ระยะเวลามากกว่า 2 ชั่วโมงต่อวัน

การผสมสารกำจัดศัตรูพืช จัดเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ผสม และไม่ผสม

ปริมาณการใช้สารกำจัดศัตรูพืช จัดเป็น 2 ระดับ ได้แก่ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3,000 ซีซีต่อวัน และมากกว่า 3,000 ซีซีต่อวัน

ระดับเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรสในกระแสเลือด จัดเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ปกติ หมายถึง ระดับปกติรวมกับระดับปลอดภัย และผิดปกติ หมายถึง ระดับมีความเสี่ยงเกิดพิษ รวมกับระดับไม่ปลอดภัย

1. **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช กับอาการเจ็บป่วยทางกาย** วิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยใช้การทดสอบไคสแคว์ (chi-square test) ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 จำนวน ร้อยละ และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืชกับอาการเจ็บป่วยทางกาย (N = 344)

พฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช	อาการเจ็บป่วยทางกาย			χ^2	P-value
	มี	ไม่มี	รวม		
พฤติกรรมรายข้อ					
1. ไม่ใช้ปากเปิดภาชนะที่บรรจุสารกำจัดศัตรูพืช				5.871	.015
ระดับต่ำ	58 (59.20)	40 (40.80)	98 (100.00)		
ระดับสูง	110 (44.70)	136 (55.30)	246 (100.00)		
รวม	168 (48.80)	176 (51.20)	344 (100.00)		
2. อ่านฉลากข้างภาชนะบรรจุก่อนใช้สารกำจัดศัตรูพืช				3.829	.050
ระดับต่ำ	15 (34.90)	28 (65.10)	98 (100.00)		
ระดับสูง	153 (50.80)	148 (49.20)	301 (100.00)		
รวม	168 (48.80)	176 (51.20)	344 (100.00)		
3. ไม่ใช้มือเปล่าคนสารกำจัดศัตรูพืช				11.054	.001
ระดับต่ำ	66 (62.30)	40 (37.70)	98 (100.00)		
ระดับสูง	102 (42.90)	136 (57.10)	238 (100.00)		
รวม	168 (48.80)	176 (51.20)	344 (100.00)		

ตารางที่ 18 (ต่อ)

พฤติกรรมการป้องกันอันตราย	อาการเจ็บป่วยทางกาย			χ^2	P-value
จากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช	มี	ไม่มี	รวม		
4. ไม่สูบบุหรี่ขณะฉีดพ่นสาร				8.468	.004
ระดับต่ำ	73 (59.30)	50 (40.70)	123 (100.00)		
ระดับสูง	95 (43.00)	126 (57.00)	221 (100.00)		
รวม	168 (48.80)	176 (51.20)	344 (100.00)		
5. ใส่เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาว ขณะฉีดพ่นสาร				0.612	.434
ระดับต่ำ	5 (62.50)	3 (37.50)	8 (100.00)		
ระดับสูง	163 (48.50)	173 (51.50)	336 (100.00)		
รวม	168 (48.80)	176 (51.20)	344 (100.00)		
6. ไม่ใช้ปากเป่าหัวฉีดเมื่อมีการอุดตัน				21.132	< .001
ระดับต่ำ	66 (68.80)	30 (31.30)	96 (100.00)		
ระดับสูง	102 (41.10)	146 (58.90)	248 (100.00)		
รวม	168 (48.80)	176 (51.20)	344 (100.00)		
7. ยืนอยู่เหนือลมขณะฉีดพ่นสาร				1.225	.268
ระดับต่ำ	62 (53.00)	55 (47.00)	117 (100.00)		
ระดับสูง	106 (46.70)	121 (53.30)	227 (100.00)		
รวม	168 (48.80)	176 (51.20)	344 (100.00)		
8. ฉีดพ่นในช่วงเวลาเช้าหรือเย็น ที่มีสภาพอากาศไม่ร้อน				2.115	.146
ระดับต่ำ	19 (61.30)	12 (38.70)	31 (100.00)		
ระดับสูง	149 (47.60)	164 (52.40)	313 (100.00)		
รวม	168 (48.80)	176 (51.20)	344 (100.00)		
9. ใช้ผ้าปิดปาก จมูกขณะฉีดพ่นสาร				1.639	.200
ระดับต่ำ	18 (60.00)	12 (40.00)	30 (100.00)		
ระดับสูง	150 (47.80)	164 (52.20)	314 (100.00)		
รวม	168 (48.80)	176 (51.20)	344 (100.00)		

ตารางที่ 18 (ต่อ)

พฤติกรรมการป้องกันอันตราย	อาการเจ็บป่วยทางกาย			χ^2	P-value
จากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช	มี	ไม่มี	รวม		
10. ขณะฉีดพ่นถ้ามีลมแรง จะหยุด					
ฉีดทันที รอจนกว่าแรงลมเป็นปกติ					
จึงฉีดพ่นสารต่อ				2.515	.113
ระดับต่ำ	103 (52.60)	93 (47.40)	196 (100.00)		
ระดับสูง	65 (43.90)	83 (56.10)	148 (100.00)		
รวม	168 (48.80)	176 (51.20)	344 (100.00)		
11. ไม่เทสารที่เหลือลงพื้นดิน					
หรือในลำคลอง				11.136	.001
ระดับต่ำ	79 (60.30)	52 (39.70)	131 (100.00)		
ระดับสูง	89 (41.80)	124 (58.20)	213 (100.00)		
รวม	168 (48.80)	176 (51.20)	344 (100.00)		
12. หลังฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช					
จะรีบอาบน้ำทันที				0.105	.859
ระดับต่ำ	18 (51.40)	17 (48.60)	35 (100.00)		
ระดับสูง	150 (48.50)	159 (51.50)	309 (100.00)		
รวม	168 (48.80)	176 (51.20)	344 (100.00)		
13. ไม่นำเสื้อ กางเกงที่สวมใส่					
ขณะฉีดพ่นกองรวมกับเสื้อ					
คนอื่นในครอบครัว				3.366	.067
ระดับต่ำ	54 (56.80)	41 (43.20)	95 (100.00)		
ระดับสูง	114 (45.80)	135 (54.20)	249 (100.00)		
รวม	168 (48.80)	176 (51.20)	344 (100.00)		

ตารางที่ 18 (ต่อ)

พฤติกรรมการป้องกันอันตราย	อาการเจ็บป่วยทางกาย			χ^2	P-value
จากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช	มี	ไม่มี	รวม		
14. ใส่รองเท้าหุ้มข้อหรือรองเท้าบู๊ต ขณะฉีดพ่น				3.176	.075
ระดับต่ำ	72 (55.00)	59 (45.00)	131 (100.00)		
ระดับสูง	96 (45.10)	117 (54.90)	213 (100.00)		
รวม	168 (48.80)	176 (51.20)	344 (100.00)		
15. ใส่แว่นตาป้องกันสารพิษขณะฉีดพ่น				0.004	.952
ระดับต่ำ	116 (48.90)	121 (51.10)	237 (100.00)		
ระดับสูง	52 (48.60)	55 (51.40)	107 (100.00)		
รวม	168 (48.80)	176 (51.20)	344 (100.00)		
16. สวมถุงมือยางในการผสมสาร				7.893	.005
ระดับต่ำ	158 (51.50)	149 (48.50)	307 (100.00)		
ระดับสูง	10 (27.00)	27 (73.00)	37 (100.00)		
รวม	168 (48.80)	176 (51.20)	344 (100.00)		
พฤติกรรมการป้องกันอันตรายโดยรวม				1.076	.300
ระดับต่ำ	20 (57.10)	15 (42.90)	56 (100.00)		
ระดับสูง	148 (47.90)	161 (52.10)	35 (100.00)		
รวม	168 (48.80)	176 (51.20)	344 (100.00)		

จากตารางที่ 18 พบว่า มีพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืชรายข้อของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์กับอาการเจ็บป่วยทางกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ไม่ใช้ปากเปิดภาชนะที่บรรจุสารกำจัดศัตรูพืช ไม่ใช้มือเปล่าคนสารกำจัดศัตรูพืช ไม่สูบบุหรี่ขณะฉีดพ่นสาร ไม่ใช้ปากเป่าหัวฉีดเมื่อมีการอุดตัน ไม่เทสารที่เหลือลงพื้นดินหรือในลำคลอง และสวมถุงมือยางในการผสมสาร ($\chi^2 = 5.87, 11.05, 8.47, 21.13, 11.14, 7.89, p < .05$)

แต่พบว่าพฤติกรรมรายข้อของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อ่านฉลากข้างภาชนะบรรจุก่อนใช้สารกำจัดศัตรูพืช ใส่เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาวขณะฉีดพ่นสาร ยืนอยู่เหนือลมขณะฉีดพ่นสาร ฉีดพ่นในช่วงเวลาเช้าหรือเย็นที่มีสภาพอากาศไม่ร้อน ใช้ผ้าปิดปากจมูกขณะฉีดพ่นสาร ขณะฉีดพ่นถ้ามีลมแรงหยุดฉีดทันที รอจนกว่าแรงลมเป็นปกติจึงฉีดพ่นสารต่อ หลังฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืชรีบอาบน้ำทันที ไม่นำเสื้อ กางเกงที่สวมใส่ขณะฉีดพ่นกองรวมกับเสื้อคนอื่นในครอบครัว ใส่รองเท้า

หุ้มข้อหรือรองเท้าบู๊ตขณะฉีดพ่น และใส่แว่นตาป้องกันสารพิษขณะฉีดพ่นไม่มีความสัมพันธ์กับอาการเจ็บป่วยทางกาย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (χ^2 = 3.83, 0.61, 1.23, 2.12, 1.64, 2.52, 0.11, 3.37, 3.18, .01, $p > .05$)

พฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืชโดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กับอาการเจ็บป่วยทางกายที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (χ^2= 4.03, $p > .05$)

2. **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืชกับระดับเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรสในกระแสเลือด** วิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบไคสแคว์ (chi-square test) ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 จำนวน ร้อยละ และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืชกับระดับเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรสในกระแสเลือด (N = 344)

พฤติกรรมการป้องกันอันตราย	ระดับเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรส			χ^2	P-value
จากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช	ผิดปกติ	ปกติ	รวม		
พฤติกรรมรายข้อ					
1. ไม่ใช้ปากเปิดภาชนะที่บรรจุ					
สารกำจัดศัตรูพืช				0.019	.890
ระดับต่ำ	24 (24.50)	74 (75.50)	98 (100.00)		
ระดับสูง	62 (25.20)	184 (74.80)	246 (100.00)		
รวม	86 (25.00)	258 (75.00)	344 (100.00)		
2. อ่านฉลากข้างภาชนะบรรจุก่อนใช้					
สารกำจัดศัตรูพืช				0.434	.510
ระดับต่ำ	9 (20.90)	34 (79.10)	43 (100.00)		
ระดับสูง	77(25.60)	224 (74.40)	301 (100.00)		
รวม	86(25.00)	258 (75.00)	344 (100.00)		

ตารางที่ 19 (ต่อ)

พฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช	ระดับเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรส			χ^2	P-value
	ผิดปกติ	ปกติ	รวม		
3. ไม่ใช้มือเปล่าคนสารกำจัดศัตรูพืช					
				0.018	.893
ระดับต่ำ	26 (24.50)	80 (75.50)	106 (100.00)		
ระดับสูง	60 (25.20)	178 (74.80)	238 (100.00)		
รวม	86 (25.00)	258 (75.00)	344 (100.00)		
4. ไม่สูบบุหรี่ขณะฉีดพ่นสาร				0.342	.559
ระดับต่ำ	33 (26.80)	90 (73.20)	123 (100.00)		
ระดับสูง	53 (24.40)	168 (76.00)	221 (100.00)		
รวม	86 (25.00)	258 (75.00)	344 (100.00)		
5. ใส่เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาวขณะฉีดพ่นสาร				0.000	.100
ระดับต่ำ	2 (25.00)	6 (75.00)	8 (100.00)		
ระดับสูง	84 (25.00)	252 (75.00)	336 (100.00)		
รวม	86 (25.00)	258 (75.00)	344 (100.00)		
6. ไม่ใช้ปากเป่าหัวฉีดเมื่อมีการอุดตัน				1.927	.165
ระดับต่ำ	29 (30.20)	67 (69.80)	96 (100.00)		
ระดับสูง	57 (23.00)	191 (77.00)	248 (100.00)		
รวม	86 (25.00)	258 (75.00)	344 (100.00)		
7. ยืนอยู่เหนือลมขณะฉีดพ่นสาร				6.567	.010
ระดับต่ำ	39 (33.30)	78 (66.70)	117 (100.00)		
ระดับสูง	47 (30.20)	180 (69.80)	227 (100.00)		
รวม	86 (25.00)	258 (75.00)	344 (100.00)		
8. ฉีดพ่นในช่วงเวลาเช้าหรือเย็นที่มีสภาพอากาศไม่ร้อน				0.957	.328
ระดับต่ำ	10 (32.30)	21 (67.70)	31 (100.00)		
ระดับสูง	76 (24.30)	237 (75.70)	313 (100.00)		
รวม	86 (25.00)	258 (75.00)	344 (100.00)		

ตารางที่ 19 (ต่อ)

พฤติกรรมการป้องกันอันตราย	ระดับเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรส			χ^2	P-value
จากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช	ผิดปกติ	ปกติ	รวม		
9. ใช้ผ้าปิดปาก จมูกขณะฉีดพ่นสาร				0.049	.825
ระดับต่ำ	8 (26.70)	22 (73.30)	30 (100.00)		
ระดับสูง	78 (24.80)	236 (75.20)	314 (100.00)		
รวม	86 (25.00)	258 (75.00)	344 (100.00)		
10. ขณะฉีดพ่นถ้ามีลมแรง จะหยุดฉีดทันที รอจนกว่าแรงลมเป็นปกติจึงฉีดพ่นสารต่อ				10.689	.001
ระดับต่ำ	134 (68.40)	62 (31.60)	196 (100.00)		
ระดับสูง	124 (83.80)	24 (16.20)	148 (100.00)		
รวม	258 (75.00)	86 (25.00)	344 (100.00)		
11. ไม่เทสารที่เหลือลงพื้นดินหรือในลำคลอง				1.812	.178
ระดับต่ำ	93 (71.00)	38 (29.00)	131 (100.00)		
ระดับสูง	165 (77.50)	48 (22.50)	213 (100.00)		
รวม	258 (75.00)	86 (25.00)	344 (100.00)		
12. หลังฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช จะรีบอาบน้ำทันที				0.095	.757
ระดับต่ำ	27 (77.10)	8 (22.90)	35 (100.00)		
ระดับสูง	231 (74.80)	78 (25.20)	309 (100.00)		
รวม	258 (75.00)	86 (25.00)	344 (100.00)		
13. ไม่นำเสื้อ กางเกงที่สวมใส่ขณะฉีดพ่นกองรวมกับเสื้อคนอื่นในครอบครัว				0.121	.728
ระดับต่ำ	70 (73.70)	25 (26.30)	95 (100.00)		
ระดับสูง	188 (75.50)	61 (24.50)	249 (100.00)		
รวม	258 (75.00)	86 (25.00)	344 (100.00)		

ตารางที่ 19 (ต่อ)

พฤติกรรมการป้องกันอันตราย	ระดับเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรส			χ^2	P-value
จากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช	ผิดปกติ	ปกติ	รวม		
14. ใส่รองเท้าหุ้มข้อหรือรองเท้าบู๊ต ขณะฉีดพ่น				0.037	.847
ระดับต่ำ	99 (75.60)	32 (24.40)	131 (100.00)		
ระดับสูง	159 (74.60)	54 (25.40)	213 (100.00)		
รวม	258 (75.00)	86 (25.00)	344 (100.00)		
15. ใส่แว่นตาป้องกันสารพิษขณะฉีดพ่น				1.994	.158
ระดับต่ำ	183 (77.20)	54 (22.80)	237 (100.00)		
ระดับสูง	75 (70.10)	32 (29.90)	107 (100.00)		
รวม	258 (75.00)	86 (25.00)	344 (100.00)		
16. สวมถุงยางมือในการผสมสาร				0.252	.615
ระดับต่ำ	229 (74.60)	78 (25.40)	307 (100.00)		
ระดับสูง	29 (78.40)	8 (21.60)	37(100.00)		
รวม	258 (75.00)	86 (25.00)	344 (100.00)		
พฤติกรรมการป้องกันอันตรายรวม				0.095	.757
ระดับต่ำ	27 (77.10)	8 (22.90)	35 (100.00)		
ระดับสูง	231 (74.80)	78 (25.20)	309 (100.00)		
รวม	258 (75.00)	86 (25.00)	344 (100.00)		

จากตารางที่ 19 พบว่า มีพฤติกรรมรายข้อของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์กับระดับเอนไซม์ โคลีนเอสเตอเรส ได้แก่ ยืนอยู่เหนือลมขณะฉีดพ่นสาร และขณะฉีดพ่นถ้ามีลมแรงท่านหยุดฉีดทันทีรอจนกว่าแรงลมเป็นปกติจึงฉีดพ่นสารต่อ ($\chi^2 = 6.57, 10.69, p < .05$)

แต่พบว่าพฤติกรรมรายข้อของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ไม่ใช้ปากเปิดภาชนะที่บรรจุสารกำจัดศัตรูพืช อ่านฉลากข้างภาชนะบรรจุก่อนใช้สารกำจัดศัตรูพืช ไม่ใช้มือเปล่าคนสารกำจัดศัตรูพืช ใส่เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาวขณะฉีดพ่นสาร ไม่ใช้ปากเป่าหัวฉีดเมื่อมีการอุดตัน ฉีดพ่นในช่วงเวลาเช้าหรือเย็นที่มีสภาพอากาศไม่ร้อน ใช้ผ้าปิดปาก จมูกขณะฉีดพ่นสาร ไม่เทสารที่เหลือลงพื้นดินหรือลำคลองหลังฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืชท่านรีบอาบน้ำทันที ไม่นำเสื้อ กางเกงที่สวมใส่ขณะฉีดพ่นกองรวมกับเสื้อคนอื่นในครอบครัว ใส่รองเท้าหุ้มข้อหรือรองเท้าบู๊ตขณะฉีดพ่น สวมถุงมือยางในการผสมสารและใส่แว่นตาป้องกันสารพิษขณะฉีดพ่นไม่มีความสัมพันธ์กับระดับ

เอนไซม์โคลีนเอสเตอเรสในกระแสเลือดที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (χ^2 = 0.02, 0.43, 0.02, 0.34, 0.00, 1.93, 0.96, 0.05, 1.81, 0.10, 0.12, 0.04, 1.99, 0.25, $p > .05$)

พฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืชโดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กับระดับเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรสในกระแสเลือด ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (χ^2 = 0.18, $p > .05$)

3. **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืชกับอาการเจ็บป่วยทางกาย** วิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบไคสแคว์ (chi-square test) ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 จำนวน ร้อยละ และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืชกับอาการเจ็บป่วยทางกาย (N = 344)

พฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืช	อาการเจ็บป่วยทางกาย			χ^2	P-value
	มี	ไม่มี	รวม		
1. ระยะเวลาที่ใช้สารกำจัดศัตรูพืช				0.070	.792
≤ 2 ชั่วโมงต่อวัน	95 (48.20)	102 (51.80)	1 97 (100.00)		
> 2 ชั่วโมงต่อวัน	73 (49.70)	74 (50.30)	147 (100.00)		
รวม	168 (48.80)	176 (51.20)	344 (100.00)		
2. การผสมสารกำจัดศัตรูพืช				1.341	.247
ผสม	164 (49.50)	167(47.90)	331 (100.00)		
ไม่ผสม	4 (30.80)	9 (69.20)	13 (100.00)		
รวม	168 (48.80)	176 (51.20)	344 (100.00)		
3. ปริมาณการใช้สารกำจัดศัตรูพืช				1.096	.295
≤ 3,000 ซีซีต่อวัน	86 (46.20)	100 (53.80)	186 (100.00)		
> 3,000 ซีซีต่อวัน	82 (51.90)	76 (48.10)	158 (100.00)		
รวม	168 (48.80)	176 (51.20)	334 (100.00)		

จากตารางที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืชกับอาการเจ็บป่วยทางกายของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ระยะเวลาที่ใช้สารกำจัดศัตรูพืช การผสมสารกำจัดศัตรูพืช และปริมาณการใช้สารกำจัดศัตรูพืช ไม่มีความสัมพันธ์กับอาการเจ็บป่วยทางกาย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (χ^2 = 0.070, 1.341, 1.096, $p > .05$)

4. **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืชกับระดับเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรสในกระแสเลือด** วิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบไคสแคว์ (chi-square test) ดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 จำนวน ร้อยละ และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืชกับระดับเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรสในกระแสเลือด (N = 344)

พฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช	ระดับเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรส			χ^2	P-value
	ผิดปกติ	ปกติ	รวม		
1. ระยะเวลาที่ใช้สารกำจัดศัตรูพืช				10.299	.001
≤ 2 ชั่วโมงต่อวัน	135 (68.50)	62 (31.50)	197 (100.00)		
> 2 ชั่วโมงต่อวัน	123 (83.70)	24 (16.30)	47 (100.00)		
รวม	258 (75.00)	86 (25.00)	344 (100.00)		
2. การผสมสารกำจัดศัตรูพืช				0.240	.744
ผสม	249 (75.20)	82 (24.80)	258 (100.00)		
ไม่ผสม	9 (69.20)	4 (30.80)	13 (100.00)		
รวม	82 (75.00)	249 (25.00)	331 (100.00)		
3. ปริมาณการใช้สารกำจัดศัตรูพืช				1.264	.261
≤ 3,000 ซีซีต่อวัน	135 (72.60)	51 (27.40)	186 (100.00)		
> 3,000 ซีซีต่อวัน	123 (77.80)	35 (22.20)	158 (100.00)		
รวม	258 (75.00)	86 (25.00)	344 (100.00)		

จากตารางที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืชกับระดับเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรสในกระแสเลือดของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ระยะเวลาที่ใช้สารกำจัดศัตรูพืชมีความสัมพันธ์กับระดับเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรสในกระแสเลือด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (χ^2 = 10.299, $p < .05$) การผสมสารกำจัดศัตรูพืชมีความสัมพันธ์ และปริมาณการใช้สารกำจัดศัตรูพืชไม่มีความสัมพันธ์กับระดับเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรสในกระแสเลือดที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (χ^2 = 0.240, 1.264, $p > .05$)